

Gebrandschilderde ramen uit 1596.

Afb: Links is duim en wijsvinger te zien.

Op 10 november 1596 heeft “Gleasmaecker” Doede Juckes uit Leeuwarden een gebrandschilderd raam geleverd aan de kerk in Ter Idzard. Deze gegevens zijn afkomstig van het Rijksarchief (Tresoar) te Leeuwarden.

De letterlijke tekst luidt: ***Doede Juckes glaesenmaker binnen Leeuwarden ordonnantie gepasseert van XXX vl (= 36 Carolusgulden) van een glas in lood raam in de kercke van Ter Idzard gemaakt.***

Het gaat hier waarschijnlijk om één glas-in-loodraam, echter sporen of afbeeldingen hiervan zijn nooit gevonden. Maar tijdens recente graafwerkzaamheden, door een aantal vrijwilligers, is in de kerk uiteindelijk een prachtig stuk glas (10x7cm) gevonden door de heer A. Draaisma.

In samenwerking met de heren H. de Jong (amateur-archeoloog en voorzitter van het Frysk Archeologisch Wurkferbân) en S. ten Hoeve (deskundige kerkinterieurs en bestuurslid van Stichting Âlde Fryske Tsjerken) is bij een voorlopige conclusie gebleken, dat dit stuk glas waarschijnlijk uit 1596 afkomstig is.

Er was tijdens de graafwerkzaamheden buiten de kerk al wat “gekleurd” glas gevonden, maar deze waren zo aangetast door inwerking van water en aarde, dat er niets op te herkennen was. (matglas met wat lichte kleuren)

Volgens ten Hoeve kwam het niet vaak voor, dat men in het zuiden van Friesland glas uit Leeuwarden liet komen. Meestal werd dat in Steenwijk besteld, zoals in 1639 bij Govert Sents, voor de kerk te Vinkega. Ten Hoeve schat het gevonden stuk glas in Ter Idzard op 16de eeuw, maar gezien de kleuren zou het best wel eens van vóór deze tijd kunnen zijn.

In de periode van 1596 had Baerthe Idzerda (2de generatie van de Idzaerda's) een belangrijke functie “aan den Hove Vrieslands” te Leeuwarden als Raadordinaris en vertegenwoordiger

van de Stellingwerven en Zevenwouden bij Gedeputeerde Staten. Het is waarschijnlijk Baerthe geweest, die er voor gezorgd heeft dat de kerk met een gebrandschilderd raam verfraaid werd. Om hoeveel ramen het gaat is niet bekend. Verdere gegevens uit die tijd zijn niet voor handen. Na het overlijden van Baerthe (1603) is hij net als zijn vader in de kerk begraven.

Mede door andere bodemvondsten en de constructie van de fundering is er toch weer een tip van de sluier over vroeger opgelicht. Hopelijk zal er in de toekomst, na verdere studie door deskundigen, het een en ander nog bekend gemaakt worden.

JCS